EUROOPA PARLAMENT

2004 *2009*

Õiguskomisjon

2008/2184(INI)

13.2.2009

ARVAMUS

Esitaja: õiguskomisjon

Saaja: kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon

Direktiivi 2004/38/EÜ (mis käsitleb Euroopa Liidu kodanike ja nende pereliikmete õigust liikuda ja elada vabalt liikmesriikide territooriumil) kohaldamine
(2008/2184(INI))

Arvamuse koostaja: Monica Frassoni

PA_NonLeg

ETTEPANEKUD

Õiguskomisjon palub vastutaval kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

A. arvestades, et tuleb arvesse võtta õiguskomisjoni tellitud ja Euroopa Kodanike Teenistuse esitatud vaheraporti projekti „Võrdlev uuring direktiivi 2004/38/EÜ (mis käsitleb Euroopa Liidu kodanike ja nende pereliikmete õigust liikuda ja elada vabalt liikmesriikide territooriumil) kohaldamise kohta”,

1. märgib, et enamiku liikmesriikide õigusaktides on mitmeid sätteid, mis on vastuolus kõnealuse direktiivi teksti ja mõttega ning kahjustavad vaba liikumise õigust ja ELi kodakondsust, ning et siseriiklikud haldustavad takistavad väga sageli märkimisväärselt kodanikel oma õigusi kasutada;

2. märgib pettumusega, et üksnes Küprosel, Kreekas, Soomes, Luksemburgis, Maltal, Portugalis ja Hispaanias toimub direktiivi ülevõtmine rahuldavalt;

3. märgib, et see näitab, et komisjon ei ole suutnud tagada, et liikmesriigid järgiksid direktiivi sidusalt ja õigeaegselt, ega tegeleda kodanikelt laekunud suure hulga kaebustega, mis on seotud kõnealuse direktiivi kohaldamisega; palub komisjonil töötada välja ja esitada Euroopa Parlamendile järjekindla, tulemusliku ja läbipaistva elluviimise poliitika, millega tagatakse vaba liikumise õiguse kohaldamine; on seisukohal, et komisjon ei ole eraldanud direktiivi ülevõtmise ja kohaldamisega tegelemiseks piisavalt inimressursse ja rahalisi vahendeid, mis takistab tõsiselt komisjoni suutlikkust kontrollida usaldusväärselt direktiivi kohaldamist kõikides liikmesriikides ning seetõttu tagada õigusaktide ühtsust ELi kodanike jaoks nii äärmiselt olulises küsimuses;

4. märgib, et kuna liikmesriigid ei ole direktiivi nõuetekohaselt kohaldanud, tuleb kaaluda kõige problemaatilisemate sätete muutmist, nimelt kolmandatest riikidest pärinevate pereliikmete sisenemis- ja riigis elamise õigust ning nõuet, mille kohaselt ELi kodanikud peavad koos elamisloa taotlusega esitama direktiivis mitte ette nähtud täiendavaid dokumente;

5. märgib, et ühenduse õigusega vastuolus olevad haldustavad avaldavad kodanike õigustele olulist negatiivset mõju; juhib näiteks tähelepanu sellele, et liikmesriikides on käibel erinevad isikutunnistused ja elamisload, mis on muutnud vaba liikumise õiguse kasutamise ELi kodanikele segadusttekitavaks ja keeruliseks; juhib tähelepanu asjaolule, et Hispaanias antakse ELi kodanikele lisaks registreerimistunnistusele välja välismaalase isikukood, mis on vajalik töötamiseks või Hispaania sotsiaalkindlustussüsteemiga liitumiseks, et Prantsusmaa jätkab samuti liidu kodanikele väljastatava registreerimistunnistuse kõrval ebaselge vabatahtliku elamisloa kasutamist, ning et sellistes liikmesriikides nagu Tšehhi Vabariik, Rootsi ja Belgia nõuavad ametiasutused elamislubade väljastamiseks täiendavaid dokumente või kehtestavad tingimusi, mida ei ole kõnealuses direktiivis välja toodud;

6. märgib, et „piisavate vahendite” põhimõtte ülevõtmine liikmesriikides tekitab ELi kodanike hulgas segadust, kuna see on siseriiklike õigusaktide kõikidel tasanditel sageli

ebamääraselt määratletud; juhib tähelepanu asjaolule, et see annab põhjust tõsiseks muretsemiseks näiteks seoses Itaalia õigusaktidega, milles nõutakse ELi kodanikelt oma piisavate vahendite autentsuse tõestamist;

7. märgib, et käesolevast direktiivist kasu saavate registreeritud elukaaslaste olukord ei ole alati selge, eelkõige riikides, kus registreeritud partnerlussuhet ei tunnustata; palub komisjonil seda direktiivi olulist aspekti hoolikalt kontrollida;

8. märgib, et kolmandatest riikidest pärinevate pereliikmete olukorda mõjutavad õiguslikud ja halduslikud takistused on äärmiselt problemaatilised; juhib tähelepanu, et vastuolus kõnealuse direktiiviga, takistavad Ühendkuningriigi õigusaktid kolmandast riigist pärineval pereliikmel, kellele on elamisloa väljastanud muu liikmesriik, siseneda riiki ilma viisata, ning et Ühendkuningriigi haldustavade tõttu on kolmandatest riikidest pärinevate pereliikmete elamisloa taotluste läbivaatamisel esinevad pikaajalised viivitused ja nõutavate dokumentide suur hulk suureks takistuseks vaba liikumise õiguse kasutamisel; juhib tähelepanu asjaolule, et Eestis on kolmandate riikide kodanikel probleeme riiki sisenemisel muu liikmesriigi poolt väljastatud elamisloaga ning et kolmandatest riikidest pärinevatelt pereliikmetelt on viisa taotlemisel nõutud viisatasu maksmist; juhib tähelepanu, et Itaalias nõutakse perekonna taasühinemist taotlevalt kolmanda riigi kodanikult oma majanduslike ressursside päritolu legaalsuse tõestamist, kusjuures summa ei tohi olla madalam aastas makstavast sotsiaaltoetusest;

9. tuletab meelde, et avaliku korraga seotud erandeid ei tohi rakendada majanduslikel kaalutlustel ega üldiste ennetavate eesmärkide saavutamiseks; märgib, et Eesti ja Ungari õigusaktides puudub selge viide majanduslike kaalutluste välistamisele väljasaatmisotsuse tegemisel, ning et Ungari ja Rumeenia õigusaktides puuduvad viited varasemate süüdimõistvate kohtuotsuste ja üldiste ennetavate eesmärkide väljajätmise kohta.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	12.2.2009
Lõpphääletuse tulemused	+: 10 –: 5 0: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Alin Lucian Antochi, Monica Frassoni, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Klaus-Heiner Lehne, Alain Lipietz, Manuel Medina Ortega, Aloyzas Sakalas, Francesco Enrico Speroni, Rainer Wieland, Jaroslav Zvěřina, Tadeusz Zwiefka
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Sharon Bowles, Mogens Camre, Brian Crowley, Jean-Paul Gauzès, Kurt Lechner, Georgios Papastamkos